

5. Суперанская, Александра, Наталья Подольская и Наталия Васильева. *Общая терминология: Терминологическая деятельность*. Москва: Едиториал УРСС, 2005.
6. Томіленко, Людмила. *Термінологічна лексика в сучасній тлумачній лексикографії української літературної мови*. Івано-Франківськ : Фоліант, 2015.
7. Шевчук, Світлана. *Українська мова за професійним спрямуванням*. Київ: Алерта, 2014.

REFERENCES

1. Golovin, Boris. *Osnovy kulturyi rechi*. Moskva : Vysshaya shkola, 1980.
2. Grechko, Viktor. *Teoriya yazyikoznaniya* : uchebnoe posobie dlya studentov vuzov. Moskva : Vysshaya shkola, 2003.
3. Zherebilo, Tatyana. *Slovar lingvisticheskikh terminov*. Nazran: Piligrim, 2010.
4. Komarova, Zoya. “Nenormativnaya terminologicheskaya leksika v otrazhennykh terminosisteme i terminologicheskem slovare.” IV Zhitnikovskie chteniya: “Aktualnyie problemyi leksikografirovaniya nauchnyih issledovanii.” 4 (2000): 15–24.
5. Superanskaya, Aleksandra, Natalya Podolskaya i Nataliya Vasileva. *Obschaya terminologiya: Terminologicheskaya deyatelost*. Moskva: Editorial URSS, 2005.
6. Tomileno, Liudmyla. *Terminolohichna leksyka v suchasniy tlumachnii leksykohrafii ukraainskoi literaturnoi movy*. Ivano-Frankivsk : Foliant, 2015.
7. Shevchuk, Svitlana. *Ukrainska mova za profesiynym spriamuvanniam*. Kyiv: Alerta, 2014.

УДК 811.111'373.2'374.3

ЛЕКСИКОГРАФІЧНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДІАЛЬНОГО СПРИЙНЯТТЯ У ТЕКСТАХ ДЕФІНІЦІЙ ЗООНІМІВ

Шевчук А. В., к. фіол. н., викладач

*Луцький національний технічний університет
бул. Львівська, 75, м. Луцьк, Україна*

shevchuk.nastia@gmail.com

Статтю присвячено проблемі семантизації лексичних одиниць – назв представників тваринного світу в лексикографічних джерелах. Проаналізовано словниковий опис однієї зі сфер емпіричного досвіду людини, а саме: аудіальної. Визначено кількісне співвідношення дефініцій із зазначенням компонента “звук”. Описано основні способи представлення емпіричного компонента аудіальної сфери сприйняття, а також розглянуто його змістове наповнення.

Ключові слова: лексикографія, тлумачний словник, словникова стаття, дефініція, зоонім, емпіричний компонент, англійська мова.

ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКОЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ РЕЗУЛЬТАТОВ АУДИАЛЬНОГО ВОСПРИЯТИЯ В ТЕКСТЕ ДЕФИНИЦИЙ ЗООНИМОВ

Шевчук А. В., к. филол. н., преподаватель

*Луцкий национальный технический университет
ул. Львовская, 75, г. Луцк, Украина*

Статья посвящена проблеме семантизации лексических единиц – названий представителей животного мира в лексикографических источниках. Проанализировано словарное описание одной из сфер эмпирического опыта человека, а именно: аудиальной. Определено количественное соотношение дефиниций с указанием компонента “звук”. Описано основные способы представления эмпирического компонента аудиальной сферы восприятия, а также рассмотрено его содержательное наполнение.

Ключевые слова: лексикография, толковый словарь, словарная статья, дефиниция, зооним, эмпирический компонент, английский язык.

LEXICOGRAPHIC PRESENTATION OF AUDITORY PERCEPTION RESULTS IN DEFINITIONS OF ZOONYMS

Shevchuk A. V., Ph.D., lecturer

*Lutsk National Technical University
75 Lvivska Str., Lutsk, Ukraine*

The article deals with the semantisation problem of lexical units – the names of animal world representatives in the lexicographical sources of the Modern English language. Regardless the fact that information about one and the same feature of an object can pass through several sensor channels and consolidate itself as a set of several sensations, the study analyzes the dictionary description of one of the spheres of the human empirical experience, namely, the auditory one. The current research reveals the determined quantitative correlation of the definitions with the indication of the “sound” component. Despite the fact that almost all animals produce certain sounds, it is represented only in the definitions of several zoonyms that is traced rather as an exception. The study shows not only the quantitative but also the qualitative difference concerning the indication of the investigated auditory component. The article describes main ways of representing the empirical component of the auditory sphere of perception. In the texts of the definitions it is usually explained by the verbal definition and through the reference to other similarly sounding referents. Our findings show that the definitions of well-known representatives of the animal world such as cow, cat, dog, goat, sheep and others do not contain audible features what can be explained by their closeness to the human as domestic animals or pets. The research describes also the content of the investigated empirical component. Besides the ability of the animal to produce the specific sound, the lexicographers often indicate its certain characteristics such as force, height and timbre. Moreover the paper shows that the auditory component in the zoonym definition can be combined with linguistic or encyclopaedic information. The absence of an empirical part, actually an auditory component in the vocabulary definitions, however does not indicate its absence. The logical explanation for such a phenomenon is the defining complexity of that component that is characterized by certain ambiguity and subjectivity. Regardless the fact that all people possess the ability of sound physical perception, each representative has his own concept about certain sounds. In addition, the description of the perceived information through the auditory analyzer requires some confirmation referring to the facts, the measurement accuracy, the reliability and repeatability of observation. Since it forms a sensory image, its main disadvantage is a weak variation and significant subjectivity that causes considerable difficulties in lexicographing the relevant data. The results of the study show that in general the description of perceived by ear information is insufficient to identify the differential features and often do not contribute to the adequate identification of the referent object of the real world.

Key words: lexicography, explanatory dictionary, dictionary article, definition, zoonym, empirical component, English.

Постановка наукової проблеми та її значення. Людина отримує інформацію про навколошній світ за допомогою різних аналізаторів. Відтак увесь сенсорний досвід людини формується за допомогою зорових, слухових, тактильних, смакових і нюхових відчуттів, на основі синтезу яких у людській свідомості формується чуттєвий образ, а згодом і його узагальнене уявлення. Можна, отже, говорити про візуальні, аудіальні, тактильні, смакові та нюхові перцептивні образи. Зазвичай відчуттими постають труднощі у вербальному описі таких перцептивних образів, особливо якщо у свідомості людини ще не сформовано відповідного первинного чуттєвого образу.

Кожна людина сприймає та обробляє інформацію про навколошній світ спираючись переважно на власний емпіричний досвід. Звичайно, вона послуговується не одним перцептивним каналом, а цілим сенсорним комплексом, що включає сукупність різних відчуттів, одне з яких обов'язково превалює над іншими. Проблема опису перцептивного компонента семантики є частиною вже традиційної фундаментальної для лінгвістики проблеми встановлення співвідношення між мовою та сприйняттям. Перцептивна інформація в семантичній структурі слова представлена саме емпіричним компонентом, який включає найхарактерніші, сприйняті чуттєво, особливості позначуваного об'єкта – у нашому випадку референтного представника тваринного світу.

Коло представленого наукового пошуку обмежене дослідженням одного із п'яти перцептивних модусів, а саме: аудіального. Наша розвідка націлена на вивчення власне специфіки лексикографічного опису, сприйняття на слух, інформації, оскільки відомо, що майже усі тварини володіють здатністю продукувати звуки, а слуховий аналізатор людини займає друге місце за обсягом сприйняття інформації після зорового.

Зважаючи на чималий доробок науковців у сфері різноаспектного дослідження компонентів лексичного значення та звукономінтивних одиниць, певні питання все ж лишилися поза увагою. Так, **актуальність пропонованого дослідження** визначається недостатньою розробкою питання про закономірності вербалізації відчуттів, результатів власне аудіальної сфери перцептивного досвіду, потребою всебічного аналізу словникових дефініцій лексем із чітко вираженим емпіричним компонентом, оскільки точно передати відомості аудіального змісту про тварин засобами мови майже неможливо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливої ваги емпіричний компонент лексичного значення слова отримав у дослідженнях С. Кацнельсона [2], Й. Стерніна [5], Л. Васильєва [1] та інших мовознавців. Описати емпіричний компонент значення лексичної одиниці доволі складно, оскільки він має чуттєву природу й часто не піддається вербалізації. На думку Й. Стерніна, непрямим шляхом дослідження емпіричного компонента є аналіз словниковых дефініцій у тлумачних словниках, які часто вміщають його словесний опис [5, с. 132].

Емпіричний компонент – важливий складник словникового тлумачення, що пояснюється як пізнавальною функцією тлумачення, так і наявністю двостороннього зв'язку між словом та предметом. Опис емпіричного компонента значення слова є обов'язковим у дефініціях об'єктів конкретної тематичної групи саме через надання можливості швидшої та легшої диференціації денотатів із вагомим чуттєво-наочним компонентом значення [4, с. 219].

Порушене питання почали розглянуто Е. Кузнецовою, яка стверджує, що: “У цьому компоненті найсильніше проявляються особисті, індивідуальні знання, за допомогою яких вміст значень одних і тих самих слів у різних людей відрізняється в певних подробицях, але понятійна, основна частина, залишається однаковою” [3, с. 25].

Мета та завдання статті – виявити аудіальний компонент у змісті дефініцій зоонімів, визначити способи його вираження та встановити ступінь доцільності та інформативної достатності відповідних даних у текстах тлумачень лексем-зоонімів.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Пропонована розвідка базується на матеріалі, екстрагованому із тлумачних словників сучасної англійської мови, які є надійними та авторитетними джерелами вивчення лінгвальних феноменів. У досліджуваних словниках, а саме: “The Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English” (OALDCE), “The Webster’s Third New International Dictionary of the English Language, Unabridged” (WNID₃), “The Collins COBUILD English Dictionary for Advanced Learners” (CCEDAL), “The Longman Dictionary of Contemporary English” (LDOCE), “The Collins English Dictionary” (CED) та “The Merriam-Webster’s Learner’s Dictionary” (MWLD), компонент “звук” представлено нерівномірно (див. таблицю 1).

Таблиця 1

Кількісне співвідношення дефініцій зоонімів з аудіальним компонентом у реєстрах розглянутих словників

Словник	Загальна кількість досліджуваних дефініцій зоонімів	Відсоток дефініцій з аудіальним компонентом, %
OALDCE	271	0,74
WNID ₃	2286	0,74
CCEDAL	217	1,38
LDOCE	282	1,06
CED	1074	0,56
MWLD	283	1,06

Спостерігаємо дуже рідкісне явище включення в словникові визначення інформації, сприйнятої на слух. Незважаючи на те, що майже всі тварини видають певні звуки, представлення у дефініціях їхнього опису простежуємо радше як виняток, про що свідчать дані, наведені в таблиці 1.

Варто зауважити, що досліджувані словники відрізняються не лише кількісними показниками, а й якісними. Цікаво, що найпоширенішими зоонімами, дефініції яких містять аудіальний компонент, є *rattlesnake* ‘гримучник’ (OALDCE, WNID₃, CCEDAL, LDOCE, CED, MWLD), *bullfrog* ‘жаба-бик’ (WNID₃, CCEDAL, LDOCE, CED, MWLD) та *hyena* ‘гієна’ (OALDCE, CCEDAL, LDOCE, CED, MWLD).

Емпіричний компонент аудіальної сфери сприйняття у текстах дефініцій есплікується за допомогою: 1) вербалного визначення, наприклад: *bullfrog* “... frog that makes a loud, deep sound” [MWLD] – ‘... жаба, яка видає гучний, низький звук’, *puff adder* ‘гадюка шумлива’ “... viper ... that ... hisses loudly when disturbed” [WNID₃, с. 1838] – ‘...гадюка..., яка голосно сичить, коли стравожена’; та 2) посилення на подібність до інших референтів, наприклад: *hyena* “animal that ... makes a sound which is similar to a human laugh” [CCALED, с. 770] – ‘тварина, яка ... видає звук, схожий на сміх людини’, *ferreiro* ‘райка-коваль’ “... frog ... that produces notes resembling measured beating on a copper plate” [WNID₃, с. 839] – ‘... жаба ..., кумкання якої нагадує ритмічне биття на мідній тарілці’, *carpenter frog* ‘жаба-тесля’ “frog ... having a loud hammerlike call and large vocal sacs...” [WNID₃, с. 253] – ‘жаба ..., гучний крик якої подібний до ударів молота, і яка має великі голосові мішки...’, *robber frog* ‘листкова жаба’ “any of several frogs ... with a call like the bark of the dog ...” [WNID₃, с. 1964] – ‘одна з жаб ..., чиє квакання нагадує гавкіт пса....’.

В окремих випадках уже з лексичного входу можна здогадатися про характер продукованого відповідною твариною звуку, наприклад: *laughing frog* ‘жаба озерна’ “an edible European frog (*Rana ribibunda*)” [WNID₃, с. 1278] – ‘європейська істівна жаба (*Rana ribibunda*)’, однак словникове тлумачення виключає емпіричний аудіальний складник.

Цікаво, що дефініції загальновідомих представників тваринного світу (*cow* ‘корова’, *cat* ‘кіт’, *dog* ‘пес’, *goat* ‘коза’, *sheep* ‘вівця’) не вміщають аудіальних ознак. Очевидно, аргументуючи це тим, що такі тварини дуже близькі до світу людини й не потребують розширеного опису, вказівки на додаткову диференційну ознаку. Наприклад: *cat* “small animal with four legs that people often keep as a pet. Cats sometimes kill small animals and birds” [LDOCE, с. 230] – ‘маленька тварина з чотирма ногами, яку люди часто тримають як домашнього улюблена’. Коти іноді полюють на маленьких тварин і птахів’. Автори словника LDOCE не зазначають здатності означуваної тварини м’явкати, оскільки це всесвітньо відомий представник тваринного світу, який легко піддається ідентифікації, навіть без додаткових відмітних ознак.

Зазначимо, що жоден з досліджуваних словників електронної форми, попри наявну можливість, не застосовує аудіопіктограм для програвання звуків, які продукують тварини. На нашу думку, стримувальним чинником для цього є значна суб’єктивність такого феномена.

Розглянемо інформаційне наповнення аудіального компонента дефініцій зоонімів на прикладі визначененої в кожній з досліджуваних лексикографічних праць лексеми *rattlesnake*:

“...snake that makes a rattling noise with its tail” [OALDCE, с. 192] – ‘...змія, яка брязкотить своїм хвостом’;

“... snake which can make a rattling noise with its tail” [CCALED, с. 1273] – ‘...змія, яка може брязкотіти своїм хвостом’;

“... snake with a group of hard, loose pieces (called scales) at the end of its tail that it shakes to make a noise” [MWLD] – ‘... змія з твердими, вільнороташованими утворами (лусочками) на кінці хвоста, якими вона трясе, щоб видавати шум’;

“... *snake that shakes its tail to make a noise when it is angry*” [LDOCE, с. 1360] – ‘змія, яка у стані гніву трясе своїм хвостом, утворюючи брязкіт’;

“...*They have a series of loose horny segments on the tail that are vibrated to produce a buzzing or whirring sound*” [CED] – ‘... Вони мають набір вільнопроташованих ороговілих сегментів на хвості, які при вібрації продукують дзижчання або гуркіт’;

“... *any of ... pit vipers that have a series of horny interlocking joints at the end of the tail which make a sharp rattling sound when vibrated ...*” [WNID₃, с. 1886] – ‘... одна з ... гадюк, на кінці хвоста якої розташована низка ороговілих взаємонакладних пластин, які видають різкий гуркітливий звук при вібрації’.

Усі без винятку дефініції наголошують на тому, що референтний об'єкт видає специфічний звук своїм хвостом, однак певні з тлумачень вказують на варіативність звуку (CED), інші на особливість брязкальця (CED, WNID₃) та причину брязкання (LDOCE). Зауважимо, що здатність гримучника видавати специфічний звук брязкальцем, розташованим на кінці хвоста, є важливою диференційною ознакою для ідентифікації змії в родині Гадюкових.

Крім того, аудіальний компонент може комбінуватися з інформацією лінгвокультурного чи енциклопедичного змісту, наприклад: *rain toad* ‘райка мінлива’ “*toad ... whose call is popularly supposed to predict rain*” [WNID₃, с. 1876] – ‘жаба ... чиє кумкання, вважається, передбачає дош’; *howler monkey* ‘ревун’ “*any of ...monkeys having ... a peculiar enlargement of the hyoid and laryngeal apparatus enabling them to make remarkable howling noises ...*” [WNID₃, с. 1098] – ‘одна з ... мавп зі ... своєрідним збільшенням гіоїду та гортанного апарату, що дозволяє їй видавати ревучі звуки...’. У першому випадку спостерігаємо фіксацію певних народних уявлень, заснованих на даних безпосереднього сприйняття та предметно-практичного досвіду без жодної вказівки на власне характер звуку, а в другому – опис особливостей анатомічної будови голосового апарату, які важко буде осягнути пересічному користувачеві, не володіючи інформацією специфічної наукової сфери.

Іноді емпіричний компонент аудіальної сфери сприйняття емотивно забарвлений, як, наприклад, в дефініції зооніма *water dragon* ‘легуан водяний’ “*lizard ...that ... is reported to make an uncanny sound by means of inflated cheek pouches*” [WNID₃, с. 2582] – ‘ящірка ..., яка, за розповідями, видає дивний звук за допомогою надутих повітрям защічних мішків’.

Все ж окрім власне здатності продукувати характерний звук, лексикографи нерідко зазначають його певні характеристики, такі як силу (гучність), висоту та тембр, наприклад, у дефініціях *bullfrog*, *spring peeper* ‘райка свистунка’ та *hound* ‘мисливський пес’ відповідно: “...*frog which makes a very loud noise*” [CCALED, с. 196] – ‘...жаба, яка видає дуже гучний звук’, “*toad ...that has a shrill piping call*” [WNID₃, с. 2210] – ‘жаба...з пронизливим високим криком’ та “*dog ...that have ... a deep voice*” [WNID₃, с. 1095] – ‘пес ... з...низьким голосом’.

Автори CED та WNID₃ для зооніма *basenji* ‘басенджі’ “... *breed of dog ... having ...an inability to bark*” [CED] – ‘... порода собак, яка... не може гавкати’ та “*breed of ... dogs that rarely bark*” [WNID₃, с. 181] – ‘...порода ... собак, які... рідко гавкають’ вказали дуже важливу ознаку слухової чутливості, оскільки це єдина порода собак, яка не гавкає або дуже рідко видає звуки. Проте вбачаємо в цьому певний недолік стосовно неоднозначності того, чи дійсно представники цієї породи не можуть гавкати загалом, чи гавкають дуже тихо.

Цікаво, що для зооніма *hammerheaded bat* ‘молотоголовий крилан’ вказана лише можливість видавати характерний звук без опису його окремих параметрів, наприклад: “... *bat ...with greatly enlarged larynx and distinctive voice*” [WNID₃, с. 1025] – ‘... кажан...зі значним збільшенням гортані та специфічним голосом’. Достатність та адекватність опису аудіального компонента таким способом зводиться до мінімуму, оскільки це малоінформативна частина дефініції, яка не містить визначальної диференційної ознаки.

У словникових тлумаченнях також часто вказується причина, яка провокує видачу звуку, наприклад *basset* ‘басет’ “... breed of ... dogs that ... are noted for the depth and quality of their voice when trailing” [WNID₃, с. 183] – ‘... порода ... собак, які ... виділяються глибиною та якістю голосу, коли йде слідом’, *hognose snake* ‘вуж свиноносий’ “any of ... snakes that ... hiss and blow when startled ...” [WNID₃, с. 1077] – ‘одна зі ... змій, яка ... шипить та видуває повітря, у стані переляку...’.

Елімінація емпіричної частини, власне аудіального компоненту, в словникових дефініціях, однак, жодним чином не свідчить про відсутність можливості видавати певні звуки референтом об'єктивної реальності. Логічним поясненням такого явища вважаємо складність дефініціювання компонента такого типу, яка полягає в його неоднозначності, певній суб'єктивності. Незважаючи на те, що усі люди володіють фізичним сприйняттям звуків, для кожного представника характерне власне бачення певних звуків. Крім того, опис сприйнятої слуховим аналізатором інформації вимагає певного підтвердження думок посиланнями на факти, ретельність вимірювання, надійність і повторюваність спостереження.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Представлення лексичного значення в словниковій дефініції традиційно орієнтоване на опис набору його базових компонентів. Пропонована розвідка присвячена дослідженю емпіричного компонента аудіальної сфери сприйняття, незважаючи на те, що інформація про одну й ту саму ознаку об'єкта може проходити через кілька сенсорних каналів і закріпитися як комплекс кількох відчуттів.

Аналіз словникових статей зоонімів тлумачних словників сучасної англійської мови показав кількісне та якісне варіювання стосовно лексем – назв фаунопредставників, обраних для дослідження аудіального компонента, що можна пояснити класифікаційними особливостями лексикографічних праць.

Параметр “звук” отримує переважно вербалне вираження із додатковим поясненням через подібність до звуків, які видають інші об'єкти, може доповнюватися специфічними характеристиками, такими як сила, висота та тембр, вказівкою на причину виникнення. Оскільки це чуттєвий образ, основним його недоліком постає слабка варифікованість та значна суб'єктивність, що викликає значні труднощі при лексикографуванні відповідних даних. Загалом представлений у словникових дефініціях опис сприйнятої на слух інформації є недостатнім для виявлення диференційних ознак значень лексичних одиниць та часто не сприяє адекватній ідентифікації референтного об'єкта реального світу. Перспективу наступних досліджень вбачаємо в докладному аналізі емпіричного компонента інших сфер сприйняття та вивченням можливостей уніфікації лексикографічного опису конкретних груп лексики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильев Л. М. Современная лингвистическая семантика: Учебное пособие для вузов / Л. М. Васильев. – Москва: Высшая школа, 1990. – 176 с.
2. Кацнельсон С. Д. Содержание слова, значение и обозначение / С. Д Кацнельсон. – Москва –Ленинград: Наука, 1965. – 112 с.
3. Кузнецова Э. В. Лексикология русского языка / Э. В. Кузнецова. – Москва: Высшая школа, 1989. – 216 с.
4. Новак В. Р. Структура дефініцій назв овочів у тлумачних словниках англійської мови / В. Р. Новак // Типологія та функції мовних одиниць : науковий журнал / редколегія : Н. М. Костусяк (головний редактор) та інші ; Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – № 1. – С. 212–221.
5. Стернин И. А. Проблемы анализа структуры значения слова / И. А. Стернин. – Воронеж, 1979. – 156 с.

6. Collins English Dictionary. [Electronic resource] – Mode of access: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english> (accessed on September 25, 2017) – Title from the screen.
7. Hornby A. S. The Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / A. S. Hornby. – V. 1, 2. – M. : Pyc. Яз., 1982.
8. Longman Dictionary of Contemporary English. – Pearson Education, 2005. – 1950 p.
9. Merriam-Webster's Learner's Dictionary. [Electronic resource] – Mode of access: <http://www.learnersdictionary.com> (accessed on September 25, 2017) – Title from the screen.
10. Webster's Third New International Dictionary of the English Language, Unabridged / Editor in chief: Philip Babcock Gove. – Massachusetts, Springfield : Merriam-Webster Inc., 1986. – 2662 p.

REFERENCES

1. Васильев, Леонид. Современная лингвистическая семантика: Учебное пособие для вузов. Москва: Высшая школа, 1990.
2. Кацнельсон, Соломон. Содержание слова, значение и обозначение. Москва – Ленинград: Наука, 1965.
3. Кузнецова, Эра. Лексикология русского языка. Москва: Высшая школа, 1989.
4. Новак, Вікторія. “Структура дефініцій назв овочів у тлумачних словниках англійської мови” Типологія та функції мовних одиниць : науковий журнал. Редколегія: Н.М. Костусяк (головний редактор) та інші. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. 1 (2014): 212-221.
5. Стернин, Иосиф. Проблемы анализа структуры значения слова. Воронеж, 1979.
6. Collins English Dictionary. Accessed on September 25, 2017. <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>.
7. Hornby, Albert Sidney. The Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. 2 т. Москва: Русский Язык, 1982.
8. Longman Dictionary of Contemporary English. Pearson Education, 2005.
9. Merriam-Webster's Learner's Dictionary. Accessed on September 25, 2015. <http://www.learnersdictionary.com>.
10. Webster's Third New International Dictionary of the English Language, Unabridged. Editor in chief: Philip Babcock Gove. Massachusetts, Springfield: Merriam-Webster Inc., 1986.